

Department
of Health

زانیاری زیاتر دهر باره‌ی FGM

ئەتكىرىدىكى كۆنەندامى زاۋوزىيى مېنىنە (FGM) كىردارىكە كە لەۋىدا ئەندامەكانى زاۋوزىيى مېنىنە زامدار دەكرىن يان گۇرانكارىيان تىدا ئەنجام دەدرىت، بەلام ھىچ ھۆكارىكى پزىشكى لەپىشت ئەنجامدانى ئەۋ كارمە نىە. ئەۋە بۇى ھەيە زىيانى سەخت بە تەندروستى ژنان و كچان بگەيەنەيت لە ماۋەى درىژخايندا. ھەندىك كچ ۋەك ئەنجامىكى راستەۋخۇى ئەۋ كىردارە بەھۇى لەدەستدانى خۇين يان ھەكرىدەنە دەمرن. ئەۋ ژانەى كە FGM يان بۇ ئەنجام دراۋە ھەروەھا ئەگەرى ئەۋىان ھەيە كە لەكاتى مئالبوندا توشى گرفت بېن.

FGM بە شىۋەيەكى ئاسايى بۇ ئەۋ كچانە ئەنجام دەدرىت كە تەمەنىان لەنىوان 5 ۋە 10 سالدایە. ئەۋە پېشى دەۋترىت خەتەنەكرى مېنىنە، برىن يان زاراۋەى تر ۋەك سونەت، گودنىن، ھەلالكرىن، تەھور، مېگرىز و خەتان كە ھەندىكن لەۋ زاراۋانە.

جۆرەكانى FGM:

جۆرى 1 - برىنى ھەندىكى قېتكە يان ھەموۋى

جۆرى 2 - برىنى ھەندىكى يان ھەموۋ قېتكە و لچى بچوۋكى زى (labia) ئەۋ "لچانەى" كە دەۋرى زىيان داۋە.

جۆرى 3 - برىنى ھەندىكى يان ھەموۋ كۆنەندامى زاۋوزىيى مېنىنە، بە قېتكەشەۋە. درۋىنەۋەى سوچەكانى پىكەۋە بۇ ھېشتەۋەى كونىكى بچوۋك.

جۆرى 4 - ھەموۋ جۆرەكانى تى زىيانىگەياندن، لەۋانە برىن، سوتاندن، روشاندن، كونكرىن و كشاندى كۆنەندامى زاۋوزىيى مېنە.

بۆچى FGM روودەدات؟

بە شىۋەيەكى ئاسايى داپكوباۋكى كچەكە يان خزم و كەسوكارى كچەكەيە كە رېۋوشوین بۇ ئەۋ ساز دەكەن كە FGM ى بۇ ئەنجام بدرىت. ھۆكارەكانى ئەنجامدانى ئەۋە ئەمانە دەگر نەۋە:

- دابونەرېت
- ئاين
- پاراستنى روسم و نەرېت
- پاراستنى پاكىزەيى
- پاكوخاۋىنى
- پاراستنى شەرفى خىزان
- پەسەندكرىنى كۆمەلایەتى، بەتابەتى لە پەۋەندىدا بە شوكرىدەۋە

ئەۋ ھۆكارانە بۇ ئەنجامدانى FGM لەسەر بىنچىنەى خراب تىگەبىشتن يان نەۋونى ھۆشبارى دانراۋن.

هەندىك كەس لەم باوەردان كە FGM ئەرکی سەر شانه وەك بەشێك له ئاین، بۆ نمونە جۆری FGM 1 هەندىك جار بە هەلە پنی دەوتریت سوننەت. بەلام هیچ تىكستىكى ئاینى نیه كە پشتگیری ئەنجامدانى FGM بکات یان بلایت دەبیت ئەنجام بدریت

FGM کارىكى نایاساییه

FGM کارىكى نایاساییه و ناییت هیچ کاتێك ئەنجام بدریت ئیتر لێره بێت یان لەدەر موهی ولات. هەر وهه کارىكى نایاساییه كە به هەر شێوهیهك بێت یارمەتی كەسێك بەبیت بۆ ئەنجامدانى FGM. هەر كەس بهوه ئاوانبار بېیت رۆبەر ووی 14 سأل بەندکردن دەبیت موه له بەندیخانه، رهنگه غەرامه بکرنیت (ناچار بکرنیت كە سزایهکی دارایی بدات).

FGM زیانی جدیی به تەندروستیت دەگهیهنیت

FGM زیانی جدیی به كچان و ژنان دەگهیهنیت، لهوانه:

- نازاری بهردەوام
- ههوكردنی دووباره كه بوی ههیه بېننه هوی نهزوكی
- خوینبهر بوون، كیسی ئاو و دومهل
- كێشه ی میز كردن و خۆكۆنترۆل نهكردن
- خهموکی، گهڕانهوهی روداو بۆ بهرچاوی و خۆنازاردان
- كێشه ی كاتی منالېوون كه بوی ههیه بېننه هوی مردن

ئایا تۆ دهتوانیت چ یارمهتییهك دهستگیر بېیت؟

ئهگەر FGM ت بۆ ئەنجام دراوه دهتوانیت یارمەتی و پشتگیری پزېشكیت دهستگیر بېیت له جی پى GP خۆت یان هەر كەسێكى كارامه ی سهرپهرشتی تەندروستی ئهگەر دووگیان بېت دهتوانیت یارمەتی له مامانهكەت وهر بگریت.

هەر وهه دهتوانیت وردەكار بیهكانی كلینیکى تاییهت مەندی FGM و خزمەتگوزاری تاییهت بهو بواره لهسەر نهم مألپه ره وهر بگریت www.nhs.uk/fgm.

ئهگەر نیهگه رانیت سه بهارت به هەر كچێك كه رهنگه مهترسی FGM ی لهسەر بېت بهو كهسه كارامه یه تەندروستی بلن كه چاره سهرت دهكات یاخود تهلهفون بكه بۆ هینلی یارمهتی NSPCC به ژماره 0800 028 3550 شهو و رۆژ 24 كاترمیز.

ئهگەر خهمی نهوه ته كه رهنگه له لایهن خیزان یان كۆمه لگه كه تهوه فشاری نهوه ت خرابیته سهر كه FGM بۆ كچه كه ت نهنجام بهدیت، داوا ی یارمه تی له جی پى GP، سهردانكار ی تەندروستی یان هەر كەسێكى كارامه ی سهرپهرشتی تەندروستی بكه.

پاسپورتى تەندروستى

دەتوانىت داۋاي كۆپى 'ر اپۇرنتىك بۇ بەگزاچوونەمەي ئىتكردىنى كۆندەمى زاووزى مېنە' بەكەيت. ئەمە راپۇرنتىكى چاپكراۋە بە قەبارەي گىرفان، بە 11 زمان بەردەستە و دەتوانىت كاتتىك كە گەشتى دەرمەمەي و لانت كورد لەگەل خوت بېبەيت. دەتوانىت نېشانى خىزانەكەتى بەدەيت. ئەمە بە ئاشكرا دەلئىت كە FGM سەرپنچىبەكى ياساىى جدىبە لە بەرىتانيا.

كۆكردەنەمە و بەكار ھېنانى زانىارى لەم نەخۆشانەمە كە FGM يان بۇ ئەنجام دراۋە.

زانىارى دەربارەي FGM لەلايەن بەكەي زانىارى تەندروستى و سەرپەرشتى كۆمەلايەتى (HSCIC) ئەمە كۆدەكرىتەمە. بۇ بەدەستەھېنانى زانىارى زياتر سەبارەت بەمەي كە ئېمە چ زانىارىبەك كۆدەكەينەمە، وە بۇچى، وە ئېمە ئەمە زانىارىبانە چۈن بەكار دەھېنېن ياخود بۇ بەرگرتن لە بەكار ھېنانى زانىارىبەكەنت بەمە شتېۋازە تەكايە بچۆرە سەر www.hscic.gov.uk/patientconf بۇ زانىارى زياتر.

نەگەر نارەزوۋى زانىارى زياتر دەكەيت سەبارەت بە FGM تەكايە بچۆرە سەر www.nhs.uk/fgm